

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ZENTRUM UKRAINISCHER
FORSCHER:INNEN
(WIEN, AUSTRIA)

REGIONALNY OŚRODEK
DOSKONALENIA NAUCZYCIELI
«WOM» W BIELSKU-BIAŁEJ
(BIELSKU-BIAŁEJ, POLSKA)

ASSOCIATION OF UKRAINIAN
CULTURE „BORISTENE”
(MILAN, ITALY)

ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАХОВИЙ
КОЛЕДЖ КОМУНАЛЬНОГО
ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ
“ХОРТИЦЬКА НАЦІОНАЛЬНА
НАВЧАЛЬНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНА
АКАДЕМІЯ”
ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
(м. ЗАПОРІЖЖЯ, УКРАЇНА)

НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
„ЧЕРНІГІВСЬКИЙ КОЛЕГІУМ”
ІМЕНІ Т. Г. ШЕВЧЕНКА
(м. ЧЕРНІГІВ, УКРАЇНА)

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
„КРЕМЕНЧУЦЬКА ГУМАНІТАРНО-ТЕХНОЛОГІЧНА АКАДЕМІЯ”
ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
(м. КРЕМЕНЧУК, УКРАЇНА)

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI W
BYDGOSZCZY
(BYDGOSZCZ, POLSKA)

UNIwersYTET KARDYNAŁA
STEFANA WYSZYŃSKIEGO W
WARSZAWIE
(WARSZAWA, POLSKA)

ЧЕРКАСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА
ХМЕЛЬНИЦЬКОГО
(м. ЧЕРКАСИ, УКРАЇНА)

ЦЕНТР
українсько-європейського
наукового співробітництва

ЦЕНТР УКРАЇНСЬКО-
ЄВРОПЕЙСЬКОГО НАУКОВОГО
СПІВРОБІТНИЦТВА
(м. УЖГОРОД, УКРАЇНА)

FREE INTERNATIONAL
UNIVERSITY OF MOLDOVA
(CHISINAU, MOLDOVA)

ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ЛЕСІ УКРАЇНКИ
(м. ЛУЦЬК, УКРАЇНА)

МАТЕРІАЛИ

VII Міжнародної викладацько-студентської науково-практичної
конференції „Актуальні питання сучасної педагогіки:
творчість, майстерність, професіоналізм”

20 березня 2026 рік
м. Кременчук

Актуальні питання сучасної педагогіки: творчість, майстерність, професіоналізм: матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції (Комунальний заклад вищої освіти „Кременчуцька гуманітарно-технологічна академія” Полтавської обласної ради, 20.03.2026) / [редактор-упорядник: Т. В. Кулікова] Кременчук: Методичний кабінет, 2026. 1996 с.

У збірці акумульовано тези, подані на Міжнародну науково-практичну конференцію «Актуальні питання сучасної педагогіки: творчість, майстерність, професіоналізм». Матеріали відображають широкий спектр наукових пошуків і практичних напрацювань, представлених у межах тематичних секцій: психології та педагогіки вищої школи, модернізації інноваційних методик і технологій у закладах освіти, сучасних досліджень у галузі лінгвістики та лінгводидактики, фізичного виховання і спорту в контексті освіти, а також перспектив розвитку спеціалізованої освіти наукового спрямування.

У збірці висвітлено актуальні проблеми педагогіки та психології, окреслено сучасні підходи до впровадження інноваційних освітніх технологій, розкрито особливості професійної підготовки педагогічних кадрів і тенденції розвитку освітнього простору.

Матеріали збірки становлять інтерес для науковців, викладачів, аспірантів, здобувачів освіти та всіх, хто цікавиться актуальними питаннями розвитку сучасної освіти.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

КРУПІНА Леся – кандидат педагогічних наук.

ДЕНЬГА Наталія – кандидат педагогічних наук.

КУЛІКОВА Тетяна – кандидат філологічних наук, доцент (редактор випуску).

МАЛЮК Юлія – Заслужений вчитель України.

УСАТЕНКО Віра – кандидат педагогічних наук.

БАРДА Світлана – доктор філософії.

ЯЦЕНКО Тетяна – кандидат психологічних наук.

МОСКОВЕЦЬ Людмила – доктор філософії.

КРАМАРЕНКО Валентина – доктор філософії.

КРАЇНИ-УЧАСНИКИ: Україна, Казахстан, Молдова, Румунія, Польща, Азербайджан, Нідерланди, Німеччина, Австрія, Італія.

Конференцію зареєстровано в УкрІНТЕІ (ДНУ у сфері управління МОН України). Посвідчення № 55 від 20.01.2026.

За достовірність фактів, дат, найменувань, прізвищ, цифрових даних, за орфографічне, пунктуаційне, стилістичне оформлення **відповідають автори публікацій**.

Матеріали друкуються за авторськими варіантами.

Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради Комунального закладу вищої освіти „Кременчуцька гуманітарно-технологічна академія” Полтавської обласної ради (протокол № 8 від 30.03.2026).

3. Демченко Т.В. LearningApps як інструмент розвитку мовної компетентності. Харків: Освіта, 2021. 112 с.
4. Коваленко С.М. Сучасні технології навчання української мови. Київ: Вища школа, 2018. 120 с.
5. Литвин П.П. Розвиток морфологічних навичок у школярів. Черкаси: Друкарня, 2017. 88 с.
6. Мороз І.В. Wordwall в освітньому процесі. Одеса: Астропринт, 2020. 104 с.
7. Павленко Н.О. Інтерактивні вправи та цифрові платформи у школі. Київ: Наука, 2019. 96 с.
8. Петренко І.М. Методика викладання української мови у 5–7 класах. Кременчук: Гуманітарний колегіум, 2021. 112 с.
9. Шевченко А.В. Інноваційні технології у навчанні української мови. Львів: Видавництво ЛНУ, 2020. 128 с.

Оксана БУРКОВСЬКА,
*кандидат філологічних наук, доцент,
Товариство з обмеженою відповідальністю
„Технічний університет Метінвест політехніка”
м. Запоріжжя, Україна*

ОСОБЛИВОСТІ ТА СПОСОБИ ПЕРЕКЛАДУ АНГЛОМОВНОЇ ТЕХНІЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ СТУДЕНТІВ ТЕХНІЧНИХ УНІВЕРСИТЕТІВ

У сучасному світі науково-технічний прогрес супроводжується активним розвитком міжнародної наукової співпраці та обміном інформацією між фахівцями різних країн. Значна частина наукових публікацій, технічної документації, інструкцій та дослідницьких матеріалів створюється англійською мовою, яка фактично стала мовою міжнародного наукового спілкування. У зв'язку з цим особливого значення набуває переклад науково-технічної літератури, а також правильне відтворення технічної термінології.

Технічна термінологія є важливим компонентом професійної мови інженерів, програмістів, науковців та інших фахівців технічного профілю. Вона характеризується точністю, однозначністю та системністю. Неправильний переклад терміна може призвести до спотворення змісту технічного тексту, помилок у виробничих процесах або неправильного розуміння наукових результатів.

Саме тому проблема перекладу технічної термінології є актуальною не лише для перекладачів, але й для студентів технічних університетів, які у процесі навчання працюють з великою кількістю іншомовних джерел.

Метою роботи є дослідження основних способів перекладу англomовної технічної термінології та визначення їх ролі у формуванні професійної мовної компетентності студентів технічних університетів.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити такі завдання:

- a) проаналізувати поняття технічної термінології та її особливості;
- b) розглянути основні способи перекладу технічних термінів;
- c) визначити роль перекладу технічної термінології у професійній підготовці студентів.

Технічна термінологія являє собою систему спеціалізованих слів і словосполучень, які використовуються для позначення понять певної галузі науки або техніки. Основними характеристиками технічних термінів є:

- a) точність значення;
- b) однозначність у межах певної галузі;
- c) відсутність емоційно-експресивного забарвлення;
- d) системність та логічна впорядкованість.

У технічних текстах широко використовуються складні терміни, аббревіатури, скорочення та багатокомпонентні словосполучення, що ускладнює процес їх перекладу.

Основні способи перекладу технічної термінології

1. Еквівалентний переклад

Еквівалентний переклад передбачає використання усталеного відповідника в мові перекладу. Це один з найпоширеніших способів перекладу технічної лексики, оскільки багато термінів вже мають закріплені у словниках відповідники.

Наприклад:

engine — двигун

voltage — напруга

circuit — електричне коло

Використання термінологічних еквівалентів забезпечує точність перекладу та сприяє стандартизації науково-технічної мови.

2. Калькування

Калькування полягає у буквальному перекладі складових частин іншомовного терміна. Такий спосіб перекладу часто застосовується для передачі нових понять.

Наприклад:

data base — база даних

cloud computing — хмарні обчислення

machine learning — машинне навчання

Калькування сприяє формуванню нових термінів у мові перекладу та розширює її термінологічний фонд.

3. Транскрипція та транслітерація

Цей спосіб перекладу полягає у відтворенні іншомовного терміна за допомогою передачі його звучання або написання.

Наприклад:

laser — лазер

scanner — сканер

server — сервер

Транскодування використовується переважно у випадках, коли термін є міжнародним або не має точного відповідника у мові перекладу.

4. Описовий переклад

Описовий переклад застосовується у випадках, коли термін не має точного еквівалента у мові перекладу. У такому випадку значення передається за допомогою пояснення або опису.

Наприклад:

wear leveling — технологія рівномірного розподілу запису даних на носії інформації.

Хоча описовий переклад може збільшувати обсяг тексту, він дозволяє точно передати зміст терміна.

5. Контекстуальний переклад

Деякі технічні терміни можуть мати кілька значень залежно від галузі використання. Тому важливу роль у перекладі відіграє контекст.

Наприклад, слово *drive* може перекладатися як:

привід (у механіці);

диск (у комп'ютерній техніці);

накопичувач (у інформаційних технологіях).

Отже, правильний переклад терміна можливий лише з урахуванням змісту тексту та галузі науки.

Роль перекладу технічної термінології у підготовці студентів технічних університетів

У технічних університетах переклад спеціалізованої термінології є важливою складовою професійної підготовки студентів. Робота з іншомовними технічними текстами сприяє:

- а) розвитку професійної іншомовної компетентності;

- b) формуванню навичок роботи з науковою літературою;
- c) розширенню термінологічного словникового запасу;
- d) підготовці студентів до участі у міжнародних наукових проєктах.

Крім того, переклад технічної літератури допомагає студентам краще розуміти сучасні технології та новітні наукові досягнення.

Отже, переклад технічної термінології є складним і багатогранним процесом, що потребує знання як іноземної мови, так і спеціалізованої галузі науки чи техніки. Основними способами перекладу технічних термінів є еквівалентний переклад, калькування, транскрипція або транслітерація, описовий та контекстуальний переклад.

Ефективне використання цих способів сприяє точному відтворенню змісту науково-технічних текстів та забезпечує якісну передачу інформації. Формування навичок перекладу технічної термінології є важливим елементом професійної підготовки студентів технічних університетів і сприяє їх інтеграції у міжнародний науковий простір.

ЛІТЕРАТУРА

1. Карабан В. І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. – Вінниця: Нова книга, 2004.
2. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу. – Київ: Вища школа, 2008.
3. Кияк Т. Р. Теорія та практика перекладу. – Київ: Либідь, 2006.
4. Бондаренко В.В., Дубічинський В.В., Кухаренко В.М. Переклад науково-технічної літератури. – Харків, 2001.
5. Акоп'янц Н. Лексичні особливості перекладу англомовних термінів у галузі видобутку нафти й газу українською мовою / Н. М. Акоп'янц. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Філологія. 2021. Вип. 52(2). С. 98-101.